

24. 3. 2015

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nová právní úprava vyživovací povinnosti rodičů k dětem

Výživné lze obecně charakterizovat jako vyživovací povinnost rodičů k dětem a tomu odpovídající právo dítěte, ať už zletilého či nezletilého, být vyživován, a to až do doby než je schopno se samo živit. Rodičům tak jejich vyživovací povinnost nekončí dosažením 26 let věku dítěte, jak by se mohlo zdát, ale lze ho oprávněně přiznat i po dosažení této věkové hranice. Oproti tomu však je třeba uvést, že nejsou-li pro přiznání výživného naplněny veškeré zákonné podmínky, výživné nelze přiznat, přičemž není rozhodující, zda se jedná o dítě zletilé či nezletilé.

V rámci rozsáhlé rekodifikace občanského práva, došlo rovněž i k novelizaci práva rodinného. Nově je tak vyživovací povinnost rodičů k dítěti, jež byla dříve upravena v § 85 a násl. zákona č. [94/1963](#) Sb., o rodině, upravena v § 910 a násl. zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku. Na první pohled by se mohlo zdát, že se touto, téměř totožnou úpravou výživného nic nemění, opak je však pravdou.

Ustanovení § 85 odst. 1 zákona o rodině jasně stanovilo, že: *„Vyživovací povinnost rodičů k dětem trvá do té doby, pokud děti nejsou samy schopny se živit.“* Toto do jisté míry vágní a neurčité ustanovení pak bylo v § 96 zákona o rodině dále rozvedeno, že: *„Při určení výživného přihlédne soud k odůvodněným potřebám oprávněného“* a dále pak v odst. 2 daného ustanovení doplněno o podmínku, že: *„Výživné nelze přiznat, jestliže by to bylo v rozporu s dobrými mravy.“* Odůvodněné potřeby oprávněného a především pak rozpor s dobrými mravy, tak byla rozhodující hlediska pro posouzení, zda výživné dítěti přiznat a rodiči vyživovací povinnost uložit. I přes tyto dva podstatné korektivy, však byla rozhodovací praxe soudů značně nesourodá a rozsudky o výživném byly v mnoha případech napadány ústavními stížnostmi. Z těchto stížností pak vzešlo i velké množství judikatury, kdy za průlomové judikáty je možné označit nálezy Ústavního soudu ve věci sp. zn. ÚS 1247/13 ze dne 25. března 2014 a dále na nálezy Ústavního soudu ve věci sp. zn. ÚS 2121/14 ze dne 30. 9. 2014. Oba uvedené judikáty se pak shodují v tom, že v obou případech nebylo výživné oprávněnému přiznáno. Důležitými kritérii pro posouzení, v obou případech byl právě rozpor s dobrými mravy a řádná a soustavná příprava na budoucí povolání.

Oproti původní úpravě, nový občanský zákoník obsahuje ve svém § 911 toliko strohé ustanovení: *„Výživné lze přiznat, jestliže oprávněný není schopen sám se živit.“* Když pomíneme obecné zásady občanského práva, které se prolínají napříč celým občanským zákoníkem, a které by tedy měly dopadat i na posouzení oprávněnosti ukládané vyživovací povinnosti, je v současné době jediným hlediskem pro toto posouzení to, zda je dítě schopno se samo živit. V souvislosti s přiznáním výživného tak nová právní úprava nezakotvuje žádná další výslovná a v zákoně zakotvená kritéria,

jimiž by se měl soud v rámci svého rozhodování řídit a v rámci nich i rozhodovat.

Nová právní úprava výživného, tak v porovnání se starou právní úpravou v zákoně o rodině, poskytuje soudům nepoměrně širší prostor pro rozhodování, přičemž tato skutečnost, danou problematikou nejen že nezjednodušuje, ale naopak její složitost ještě více prohlubuje. Ani s novou právní úpravou výživného se tak Ústavnímu soudu v jeho rozhodování nikterak neulehčí, ba naopak lze předpokládat, že Ústavních stížností bude v dané oblasti ještě přibývat.

JUDr. David Řezníček, LL.M.

Mgr. Alena Hejná

[Řezníček & Co. s.r.o., advokátní kancelář](#)

U Černé věže 66/3
370 01 České Budějovice

Tel.: +420 386 323 247

Fax: +420 383 839 361

e-mail: recepce@reznicek.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporáční autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)